

TALOUSARVIOALOITE 426/2014 vp

Määrärahan osoittaminen kunnille myönnettyihin ennakoimattomiin menoihin ulkomaalaisten vapaaehtoisen maastamuuton tukemiseksi

Eduskunnalle

Suomessa harjoitettu maahanmuuttopolitiikka on ollut viimeisten parin vuosikymmenen aikana epäonnistunutta. Vuosittain Suomeen saapuvien ulkomaalaisten nettomuutto on kasvanut merkittävästi vuosi vuodelta, eivätkä lukuisat hallitukset ole olleet valmiita reagoimaan tähän kehitykseen maahanmuuttosäädöksiä täsmentämällä tai kiristämällä. Maaltamme on myös tyystin puuttunut kattava ja optimaalinen maahanmuuttajien kotouttamispolitiikka, jonka johdosta laajat ulkomaalaisryhmät ovat syrjäytyneet ja jääneet näin yhteiskunnan marginaaliin. Nykyisen hallituksen maahanmuuttoasioista vastaava ministeri Päivi Räsänen on pahasti epäonnistunut tehtävässään valvoa maahanmuuton laatua ja määrää, mikä on vaarantanut maamme sisäisen turvallisuuden. Räsäsen johdolla maahanmuuttohallintomme on pitkälti taantunut passiiviseksi sivusta seuraajaksi kansainvälisten muuttovirtojen ja sen lieveilmiöiden rantautuessa Suomeen. Tämä on johtanut maahanmuuttajien keskuudessa vallitsevien vakavien ongelmien, kuten korkean työttömyys- ja rikollisuusasteen sekä islamilaisen radikalisoitumisen, kärjistymiseen lähes kestämättömälle tasolle.

Kunnille maahanmuutosta koituvat kustannukset ovat nousseet viime vuosina voimakkaasti, mikä on saanut hälytyskellot soimaan läpi kuntakentän. Erityisesti kiintiöpakolaisstatuksella maahan tulleiden tai kansainvälistä suojelua saaneiden henkilöiden kunnille aiheuttamat kustannukset ovat eri tulonsiirtojen muodossa olleet

yksi kuntatalouden merkittävistä kipupisteistä. Räsäsen johdolla sisäministeriö on yhdessä työ- ja elinkeinoministeriön kanssa alkanut maanitella kuntia ottamaan vastaan yhä lisää kiintiöpakolaisia ja turvapaikanhakijoita korotettujen porkkanarahojen avulla. Tätä voidaan pitää vastuuttomana politiikkana, sillä pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden kuntakorvausten maksamisen päätyttyä kyseinen populaatio jää täysin kuntien itsensä huollettavaksi. Erityisesti vähävaraisille ja ulkomaalaisten läsnäolosta vähän kokemusta omaaville kunnille pysyvä siirtolaisuusilmiö voi suurella todennäköisyydellä aiheuttaa ennennäkemättömiä haasteita. Pahin esimerkki tämänkaltaisesta kehityksestä on Lieksan kunta Pohjois-Karjalassa, jossa lyhytnäköisellä politiikalla pyrittiin maksimoimaan kuntaan saapuvien humanitaaristen maahanmuuttajien määrä. Valtion pakolaisista ja turvapaikanhakijoista maksettavien vastaanottokorvausten loputtua Lieksa painiikin nyt vakavien ulkomaalaisiin liittyvien kotouttamisongelmien kanssa. Kestävin ratkaisu pakolais- ja turvapaikkapolitiikasta kunnille aiheutuvaan problematiikkaan olisi pakolaiskiintiön pienentäminen tai turvapaikanhakijoiden vastaanottamisen tason sopeuttaminen kuntien kotouttamisvalmiuksiin nähden. Tähän nykyhallituksella ei kuitenkaan ole ollut poliittista rohkeutta tai tahtoa.

Suomen olisi syytä siirtyä nykyisenkaltaisesta passiivisesta maahanmuuttopolitiikasta proaktiivisempaan suuntaan. Tämä politiikka tarkoittaisi

käytännössä nettomaahanmuuton laskemista tun-
tuvasti nykyisistä kymmenistä tuhansista 1990-
luvun alun lukemiin ja tehokkaan maahanmuut-
tajien omaa vastuuta korostavan kotouttamispoli-
tiikan lanseeraamista. Tämänkaltaisen modernin
ulkomaalaispolitiikan kolmas pilari olisi ulko-
maalaisten vapaaehtoisen maastamuuton aktiivi-
nen edistäminen. Kunnille olisikin taattava val-
tion budjetista erillinen maastamuuttomäärära-
ha, jonka avulla kunnat voisivat taloudellisesti
tukea kotoutumishaluttomien tai -kyvyttömien
ulkomaalaisten vapaaehtoista ja rauhanomaista
paluuta kotimaihinsa. Jo joidenkin satojen tai
jopa tuhansien kotouttamisennusteeltaan haas-
teellisten ulkomaalaisten paluumuutto takaisin
synnyinmaihiinsa toisi tuntuja säästöjä kunta-

kentällä. Lisäksi integroitumiskyvyttömien yksi-
löiden maastamuuton tuntuva kasvu mahdollis-
taisi Suomeen jäävien ja tänne saapuvien maa-
hanmuuttajien kotouttamispolitiikan saattami-
sen uskottavammalle pohjalle. Tämä takaisi tule-
vaisuudessa sekä sosiaalisen rauhan että eri et-
nisten ryhmien välisen toimivan yhteiselon säily-
misen Suomessa.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

*että eduskunta ottaa valtion vuoden
2015 talousarvioon momentille 28.99.66
lisäyksenä 5 000 000 euroa kunnille
myönnettyihin ennakkoimattomiin menoi-
hin ulkomaalaisten vapaaehtoisen
maastamuuton tukemiseksi.*

Helsingissä 26 päivänä syyskuuta 2014

Vesa-Matti Saarakkala /ps
Reijo Hongisto /ps
Anssi Joutsenlahti /ps
Juho Eerola /ps

Lauri Heikkilä /ps
Hanna Mäntylä /ps
Mika Niikko /ps